

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVS MINISTEREN

24. april 2019

Besvarelse af spørgsmål 233 alm. del stillet af udvalget den 27. marts 2019 efter ønske fra Pelle Dragsted (EL).

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved at afskaffe virksomhedspanteordningen. Ministeren bedes endvidere fremlægge den økonomiske virkning for små virksomheder. Små virksomheder defineres her som virksomheder med færre end 10 medarbejdere og en omsætning, der ikke overstiger 15 mio. kr. om året.”

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Virksomhedspanteordningen hører under Justitsministeriets ressort, og erhvervsministeriet har derfor anmodet om Justitsministeriets bidrag. Justitsministeriet har bidraget med nedenstående svar som jeg kan henholde mig til.

”Tinglysningsloven indeholder regler om virksomhedspant.

Et virksomhedspant gør det muligt for virksomhederne på en samlet og mere enkel måde at pantsætte en række væsentlige kategorier af aktivtyper under et, f.eks. at pantsætte virksomhedens samlede varelager på en gang.

Virksomhedspantet er et såkaldt flydende pant, dvs. pant i de til enhver tid værende aktiver inden for de pantsatte kategorier, f.eks. en virksomheds varelager eller en landbrugsvirksomheds besætning af dyr. De pantsatte aktiver vil som udgangspunkt kunne udskilles, f.eks. sælges, som led i den almindelige løbende drift af virksomheden. Samtidig vil nye aktiver, der erhverves af virksomheden, og som er omfattet af en af de pantsatte kategorier, automatisk blive grebet af pantsikkerheden.

Reglerne, der trådte i kraft den 1. januar 2006, har baggrund i en betænkning fra 2005 afgivet af Udvalget om virksomhedspant.

Med henblik på at kunne belyse de økonomiske konsekvenser af virksomhedspanteordningen nedsatte udvalget en økonomisk ar-

bejdsgruppe med deltagelse af repræsentanter fra bl.a. Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Skatteministeriet og Justitsministeriet.

I det lovforslag, der gennemførte udvalgets betænkning, fremgår på baggrund af arbejdsgruppens overvejelser, at virksomhedspanteordningen ville indebære en række økonomiske konsekvenser for virksomhederne og deres kreditorer.

Der fremgår bl.a. følgende af lovforslagets pkt. 4 om lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser:

”For låntagende virksomheder vil muligheden for at give en kreditor større sikkerhed for lånet generelt kunne forventes at medføre en bedre og billigere finansiering. Indførelsen af virksomhedspant forventes samtidig at ville medføre, at leverandørkreditter i et vist omfang konverteres til lån i pengeinstitutter, og at der derved vil blive opnået et fald i de samlede transaktionsomkostninger ved kreditformidling og sikkerhedsstillelse.

Den bedre sikkerhed for långiver, som får stillet virksomhedspant, indebærer samtidig, at andre, usikrede kreditorer, f.eks. vareleverandører, Lønmodtagernes Garantifond og ToldSkat, stilles ringere og må forvente at få et større dividendetab under en eventuel konkurs. Dette må antages at ville indebære bl.a. skærpede kreditvilkår fra vareleverandørerne og en generelt øget bidragsbetaling fra virksomhederne til Lønmodtagernes Garantifond.

[...]

En nærmere vurdering af de økonomiske konsekvenser ved indførelsen af virksomhedspant (og fordringspant) er behæftet med betydelig usikkerhed, og det er ikke muligt entydigt at vurdere, hvorledes gevinsten ved lavere transaktionsomkostninger i forbindelse med erhvervslivets låntagning og sikkerhedsstillelse samt gevinster eller tab ved de angivne omfordelingseffekter vil blive fordelt, herunder internt i erhvervslivet mellem låntagende og kreditgivende virksomheder.

Dette vil således bl.a. bero på, i hvilket omfang virksomhedspant (og fordringspant) udbredes som sikkerhedsstillelse for låntagning i erhvervslivet, hvor store værdier der vil være omfattet heraf, belåningsprocenten ved virksomhedspant, konkurrenceforholdene i de relevante brancher, og hvilke forhold der i øvrigt vil indgå ved fastlæggelsen af renteniveauet.

[...]

Med den angivne betydelige usikkerhed forudsættes det i betænkningen – bl.a. på grundlag af erfaringerne ved indførelsen af virksomhedspant i Sverige og oplysninger fra Finansrådet – at omkring 30 pct. af virksomhedernes varelagre, immaterielle rettigheder og kundetilgodehavender formodes at blive omfattet af virksomhedspant, og at belåningsprocenten for de således sikrede kreditorer vil være ca. 40. Med baggrund alene i det tab, som virksomhedspant skønnes at indebære for staten, LG og de usikrede kreditorer, vurderes det på den angivne baggrund, at de sikrede kreditorers rentekrav over for virksomhederne vil kunne nedsættes med 0,25 pct.point. Finansrådet har – med forbehold for de nævnte usikkerheder – skønnet, at indførelsen af virksomhedspant med den risikoafdækning, som den nye pantsætningsmulighed vil indebære, generelt set vil kunne give sig udslag i en rentereduktion på i størrelsesordenen 0,5 pct.point. Det bemærkes, at der ikke i sammenligning hertil er noget statistisk grundlag for at skønne over en forventet udvikling i de usikrede kreditorers renteniveau.”

Samlet var det vurderingen, at byrdelettelserne for erhvervslivet som følge af lovforslaget ville udgøre 13 mio. kr. årligt. I 2019-priser vil byrdelettelserne alt andet lige udgøre i størrelsesordenen 16 mio. kr. årligt baseret på de forudsætninger, der lå til grund for beregningen i 2005.

En opdateret beregning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved en afskaffelse af ordningen vil være tidskrævende og bl.a. kræve høring af en række myndigheder og organisationer mv. Det har ikke været muligt at gennemføre denne beregning inden for den givne tidsramme.

Det bemærkes, at Justitsministeriet i efteråret 2018 iværksatte en evaluering af virksomhedspanteordningen. Justitsministeriet er på nuværende tidspunkt ved at gennemgå indkomne høringssvar med henblik på at vurdere, om der skal foretages ændringer i den gældende ordning. Justitsministeriet vil i den forbindelse – under tæt inddragelse af andre relevante myndigheder – i givet fald foretage nærmere økonomiske beregninger af konsekvenserne ved at ændre ordningen.”

Med venlig hilsen

Rasmus Jarlov